

Na osnovu člana 58. alineja 7. Poslovnika Narodne Skupštine Republike Srpske – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 79/07) Zakonodavni odbor Narodne Skupštine Republike Srpske, na sjednici održanoj 11. decembra 2007. godine, utvrdio je prečišćeni tekst Zakona o turizmu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 55/03; 63/07; 101/07) u kojem je označen dan stupanja na snagu navedenog zakona.

Broj: 02/3- 2386 /07
Banja Luka, 11. decembar 2007. godine

Predsjednik
Zakonodavnog odbora

dr Željko Mirjanić s.r.

ZAKON O TURIZMU **(prečišćeni tekst)**

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se obavljanje turističke djelatnosti, te se utvrđuju mjere na promociji i razvoju turizma.

Uređenje svih odnosa u oblasti turizma treba da bude bazirano na principima integralnog razvoja turizma i komplementarnih djelatnosti kod činilaca ukupnog privrednog i društvenog razvoja, održivog razvoja turizma, sprovođenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, uz obezbjeđenje efikasnog korišćenja turističkih prostora i turističkih vrijednosti.

Član 2.

Turističkom djelatnošću u smislu ovog zakona, smatra se pružanje usluga putničkih, odnosno turističkih agencija, turističkih vodiča, usluga u seoskim domaćinstvima, vjerskom, kongresnom, zdravstvenom, sportskom, lovnom, ribolovnom i ostalim oblicima turizma, kao i aktivnosti udruženja građana u okviru djelatnosti koje čine turizam.

Član 3.

Turističku djelatnost obavljaju preduzeća, druga pravna lica i preduzetnici koji su upisani u odgovarajući registar za vršenje te djelatnosti, udruženja građana, kao i fizička lica u slučajevima utvrđenim ovim zakonom.

Član 4.

Turistička djelatnost obavlja se u skladu sa ovim zakonom, donesenim propisima, dobrim poslovnim običajima i uzansama koje se utvrđuju u okviru komore ili asocijacije turističkih organizacija.

Svi subjekti iz člana 3. ovog zakona koji obavljaju turističku djelatnost dužni su da u okviru svog objekta utvrđuju i naplaćuju iste cijene za pružene usluge domaćim i stranim državljanima.

Član 5.

Sindikati, vjerske zajednice, ferijalni savjeti, preduzeća u većinskom državnom vlasništvu, ustanove i javne službe mogu organizovati putovanje, boravak, seminare i radionice za svoje članove, u trajanju od jednog dana bez noćenja, i to isključivo na teritoriji BiH.

Subjekti iz stava 1. ovog člana mogu da koriste isključivo usluge prevoza u redovnom saobraćaju, kao i da koriste samo ona prevozna sredstva u kojima su putnici i prtljag osigurani.

Za ostale turističke usluge moraju se koristiti usluge domaće putničke agencije.

II - PUTNIČKE AGENCIJE

Član 6.

Putničkom agencijom u smislu ovog zakona smatra se preduzeće upisano u sudski registar koje se bavi organizovanjem turističkih i poslovnih putovanja i boravka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog turističkog aranžmana stvorenog objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.

Prema vrsti poslova koje obavljaju, putničke agencije mogu biti:

- 1) putnička agencija – organizator turističkog putovanja (turoperater),
- 2) putnička agencija – posrednik (subagent).

Putnička agencija – organizator turističkog putovanja je privredni subjekt koji organizuje i sprovodi turističko putovanje, neposredno ga prodaje ili nudi na prodaju, odnosno obavlja poslove iz člana 8. ovog zakona (u daljem tekstu: turoperater).

Poslove turoperatera može da obavlja preduzeće ili drugo pravno lice upisano u sudski registar za vršenje tih usluga, koje ima zaposleno najmanje tri lica od toga jedno lice sa završenom visokom ili najmanje višom školom turističkog, ekonomskog ili drugog društvenog smjera, znanjem najmanje jednog stranog jezika i koje ima obezbijeđena sredstva (garantni plog) u iznosu od 20.000 KM ili osiguranu garanciju banke, odnosno garanciju osiguravajućeg društva u visini navedenog pologa.

Putnička agencija – posrednik je privredni subjekt koji prodaje ili nudi na prodaju turističko putovanje, putnički aranžman turoperatera, odnosno obavlja poslove iz člana 8. stav 1. t. 2. do 11. ovog zakona (u daljem tekstu: subagent).

Poslove subagenta može da obavlja preduzeće ili drugo pravno lice upisano u registar za vršenje tih usluga, koje ima zaposleno najmanje jedno lice sa završenom

visokom ili najmanje višom školom turističkog, ekonomskog ili drugog društvenog smjera, znanjem najmanje jednog stranog jezika i koje ima obezbijedena sredstva (garantni plog) od 10.000 KM, ili osiguranu garanciju banke ili osiguravajućeg društva u visini navedenog ploga.

Ukoliko putnička agencija koristi kategoriju garantnog ploga, a ne bankarsku garanciju, sredstva garantnog ploga od 20.000 KM za turoperatera, odnosno sredstva garantnog ploga od 10.000 KM za subagenta vode se na posebnom računu kod komercijalne banke.

Sredstva garantnog ploga za koja nije nastala zakonska obaveza isplate korisniku usluge, zbog potpunog ili djelimičnog neizvršenja programa putovanja, subagent može da koristi za potrebe tekućeg poslovanja, s tim da ih najkasnije do posljednjeg dana tekućeg mjeseca nadoknadi i prenese na račun za posebne namjene.

Član 7.

U slučaju neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom turističkog putovanja, putnička agencija dužna je da putniku vrati razliku između ugovorene cijene putovanja i cijene putovanja snižene srazmjerno neizvršenju ili nepotpunom izvršenju usluga, pod uslovom da je putnik stavio prigovor u roku od osam dana nakon završetka putovanja.

Putnička agencija dužna je da vrati razliku iz stava 1. ovog člana, u roku određenom opštim uslovima putovanja, odnosno programom putovanja koji ne može biti duži od 15 dana od dana podnošenja prigovora putnika.

Član 8.

Poslovima putničke agencije, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- 1) organizovanje, prodaja i sprovođenje turističkog putovanja i boravka turista u zemlji i inostranstvu (turistički aranžman),
- 2) pružanje, odnosno posredovanje u pružanju usluga pri rezervaciji, smještaju i pružanju usluga u ugostiteljskim objektima, te posredovanje u pružanju usluga turističkog vodiča,
- 3) pribavljanje putnih isprava, rezervacija putnih karata u ime i za račun domaćih i stranih prevoznika,
- 4) zastupanje domaćih i stranih putničkih agencija i nuđenje u njihovo ime usluga utvrđenih tačkom 1.,
- 5) iznajmljivanje, odnosno posredovanje u iznajmljivanju vozila turistima.
- 6) posredovanje u organizovanju skupova (kongresi, simpozijumi, sajmovi, razne manifestacije itd.) ,
- 7) organizovanje, prodaja i realizacija izletničkih programa,
- 8) preuzimanje i prevoz putnika,
- 9) organizacija i pružanje usluga u vezi sa poslovnim karticama i putničkim čekovima,
- 10) posredovanje u prodaji polisa za osiguranje putnika i prtljaga,
- 11) obavljanje i drugih poslova uobičajenih u turističkom prometu (rezervacija i prodaja karata za sportske, kulturne i dr. manifestacije i priredbe, poslovi posredovanja u vezi sa osiguranjem putnika i prtljaga, prodaja turističkih publikacija, poslovi turističke

animacije, organizovanje lova i ribolova, organizovanje izletničkih programa i druge usluge).

Turistički aranžman, u smislu ovog zakona, jeste ugovoreni posao u kojem se potrošaču nude na prodaju najmanje dvije usluge, od kojih najčešće usluge prevoza i smještaja, za jedinstvenu unaprijed utvrđenu cijenu, uz uslov da takav aranžman traje duže od 24 časa ili uključuje bar jedno noćenje.

Aranžman može obuhvatiti i druge turističke usluge koje nisu sporedne usluge prevoza i smještaja, odnosno prevoza i smještaja, a čine značajan dio ukupne cijene.

Izletnički program, u smislu ovog zakona, jeste turistički aranžman koji traje do 24 časa i koji, pored osnovne usluge prevoza, mora da uključuje bar još jednu uslugu, osim usluge smještaja.

Poslove iz stava 1. ovog člana za organizovane grupe turista, bez obzira na to da li su domaći ili strani turisti, obavezno obavlja putnička agencija.

Organizovana grupa turista, u smislu ovog zakona, jeste svaka grupa od pet i više lica koja zajedno koriste usluge iz stava 1. ovog člana.

1. Obaveze putničke agencije

Član 9.

Pored uslova koje mora ispuniti da bi dobila odobrenje za obavljanje djelatnosti putničke agencije (član 6. ovog zakona) putnička agencija je obavezna:

1. poslovati u skladu odredbi ovog zakona, propisa i poslovnih običaja,
2. na ulazu u poslovni prostor putničke agencije vidno istaći firmu putničke agencije,
3. ukoliko radi poslove zastupanja druge putničke agencije na zahtjev korisnika njenih usluga izjasniti se u kakvom svojstvu to radi i koji joj je obim ovlašćenja,
4. za svaku izvršenu uslugu u okviru turističke djelatnosti, korisniku izdati račun sa specifikacijom usluga,
5. pridržavati se utvrđenih cijena i sadržaja usluga, te svih uslova navedenih u programu,
6. voditi poslovne knjige,
7. voditi knjigu žalbi.

Ministar nadležan za poslove turizma (u daljem tekstu: ministar) će propisati oblik i način vođenja poslovnih knjiga i knjige žalbi.

Član 10.

Putnička agencija dužna je da utvrdi opšte uslove putovanja, obezbijedi program putovanja u pismenoj formi i da ih se pridržava.

Opštim uslovima putovanja uređuju se prava i obaveze putničke agencije i korisnika usluga (putnika), a naročito prava putnika za slučaj otkaza putovanja, izmjene ugovorene cijene putovanja, kao i postupak, rokovi i obaveze putničke agencije u vezi sa reklamacijom putnika zbog neizvršenja ili nepotpunog izvršenja usluga obuhvaćenih programom putovanja.

Program treba da sadrži:

- 1) naziv organizatora putovanja,
- 2) vrstu putničke agencije i broj rješenja,
- 3) mjesto i datum početka i završetka putovanja, opis odredišta putovanja i periode boravka sa datumima, ako je boravak u dijelovima,
- 4) podatke o vrsti prevoza i svojstvima prevoznog sredstva koje se koristi,
- 5) podatke o vrsti i lokaciji smještajnog objekta, kategoriji prema važećim propisima zemlje u kojoj se objekat nalazi, odnosno nivou komfora, vrsti i načinu usluživanja obroka,
- 6) ukupnu cijenu putovanja i usluge koje su obuhvaćene tom cijenom, kao i iznose taksi i naknada koje se odnose na određene usluge, a koje nisu uključene u cijenu putovanja,
- 7) posebne obaveze putnika koje su uslov za realizaciju putovanja (zdravstvene, vizne, administrativne i sl.),
- 8) sve informacije i savjeti koje bi putniku mogle da budu značajne (monetarni, carinski i drugi propisi, karakteristike klime itd.),
- 9) minimalni broj putnika ako je to uslov za realizaciju putovanja i krajnji rok za obavještanje putnika za slučaj otkazivanja,
- 10) datum izdavanja i broj licence tuoperatera.

Kada subagent nudi na prodaju i prodaje aranžman tuoperatera, dužan je da u programu putovanja i u ugovoru zaključenim sa putnikom naznači svojstvo u kome nastupa, navede kategoriju (vrstu) i broj rješenja tuoperatera, kao i da putniku stavi na raspolaganje program i opšte uslove tuoperatera u pisanoj formi.

Član 11.

Putnička agencija obavezna je prevoz putnika obavljati vlastitim prevoznim sredstvima ili prevoznim sredstvima u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica koja su registrovana za obavljanje djelatnosti prevoza putnika.

Kada putnička agencija obavlja prevoz putnika prevoznim sredstvima u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih lica, obavezna je sačiniti ugovor o međusobnim pravima i obavezama.

Član 12.

Putnička agencija koja se bavi organizovanjem putovanja dužna je osigurati se kod društva za osiguranje za rizike koji nastaju kod organizovanja putovanja.

Obavezno osiguranje za rizike kod organizovanja putovanja ostvaruje se osiguravanjem putnika i njihovog prtljaga (za moguće povrede tijela, smrt, bolest, gubitka prtljaga i sl.).

Član 13.

Polisom osiguranja iz člana 12. ovog zakona obavezno moraju biti pokrivena odgovornosti za materijalne i nematerijalne štete koje bi mogli pretrpjeti korisnici usluga putničke agencije.

Pokriće iz stava 1. ovog člana uključuje rizike od svih vrsta elementarnih nesreća, tjelesnih povreda, materijalnih i finansijskih šteta.

Putnička agencija je dužna voditi brigu da je polisa osiguranja iz stava 2. ovog člana uvijek važeća.

Član 14.

Za grupne posjete gradovima i turističkim mjestima za koje je u programu predviđeno razgledanje grada, odnosno, turističkog mjesta, putnička agencija obavezna je angažovati turističkog vodiča ovlaštenog za pružanje usluga turističkog vođenja, na jeziku grupe za koju se aranžman realizuje.

Član 15.

Za obavljanje djelatnosti putnička agencija mora raspolagati poslovnim prostorijama koje omogućuju kvalitetno poslovanje, tj. ispunjavaju uslove tehničke opremljenosti i druge propisane uslove za obavljanje tih poslova.

Ministar donosi propis o bližim uslovima opremanja poslovnih prostorija, kao i o uslovima za lica koja obavljaju poslove turističkog posredovanja.

Član 16.

Za obavljanje turističke djelatnosti neophodno je obezbijediti poslovni prostor, uređaje i opremu.

Poslovni prostor iz prethodnog stava su prostorije izgrađene u skladu sa urbanističko-građevinskim propisima, koje propisuje ili bliže uređuje nadležno ministarstvo svojim podzakonskim aktom, a što utvrđuje nadležni organ rješenjem o upotrebnoj dozvoli.

Postojanje rješenja o upotrebnoj dozvoli nije uslov za izdavanje odobrenja za obavljanje turističke djelatnosti, ali se ova činjenica provjerava zajedno sa utvrđivanjem postojanja uslova iz stava 2. ovog člana.

Subjekti iz člana 3. ovog zakona mogu da počnu obavljanje turističke djelatnosti, da obavljaju djelatnosti i da mijenjaju uslove njenog obavljanja kada od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave dobiju rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti.

Subjekti iz člana 3. ovog zakona obavezni su da nadležnom organu jedinice lokalne samouprave podnesu dokaze o ispunjenosti uslova za obavljanje turističke djelatnosti, i to: ovjerenu kopiju upisa u registar nadležnog suda (za pravna lica), ovjerenu pisanu izjavu da su ispunjeni propisani uslovi koje moraju da ispunjavaju poslovne prostorije, oprema, uređaji i sredstva pomoću kojih se obavlja turistička djelatnost, kao i ostale dokaze za obavljanje određene vrste turističke djelatnosti iz člana 2. ovog zakona.

Nadležni organ iz stava 4. ovog člana u postupku izdavanja rješenja kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti ne provjerava pravni osnov korištenja poslovnog prostora.

Nadležni organ iz stava 4. ovog člana dužan je da podnosiocu zahtjeva izda rješenje kojim se odobrava obavljanje djelatnosti u roku od osam dana nakon podnošenja zahtjeva.

Ispunjenost uslova iz st. 1. i 2. ovog člana provjerava nadležna inspekcija u redovnom inspekcijskom pregledu, a najkasnije u roku od 15 dana nakon donošenja rješenja kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti.

Nakon izvršenog redovnog inspekcijskog pregleda iz stava 8. ovog člana nadležni inspektor sačinjava zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu.

Ukoliko se u inspekcijskom pregledu utvrdi da za poslovni prostor za koje je izdato odobrenje za obavljanje turističke djelatnosti turistički subjekt ne posjeduje upotrebnu dozvolu iz stava 2. ovog člana, nadležni inspektor o tome obavještava organ uprave nadležan za oblast uređenja prostora.

Ukoliko se inspekcijskim pregledom utvrdi da nisu ispunjeni uslovi iz st. 1. i 4. ovog člana, nadležni inspektor obavezan je da preduzme mjere i radnje, i to u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje oblast inspekcija.

Ministar propisuje sadržaj izjave iz stava 5. ovog člana.

Član 17.

Turistički subjekt koji je fizičko lice, odnosno preduzetnik ima neograničenu odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 16. stav 2. ovog zakona.

Turistički subjekt koji je pravno lice, ima neograničenu odgovornost, a vlasnik, odnosno suvlasnici neograničenu solidarnu odgovornost za štetu prouzrokovanu trećim licima koja je izazvana davanjem netačne izjave o ispunjavanju uslova iz člana 16. stav 2. ovog zakona.

Rješenje za obavljanje djelatnosti putničke agencije upisuje se u registar koji vodi jedinica lokalne samouprave.

Oblik, sadržaj i način vođenja registra iz prethodnog stava ovog člana propisuje ministar.

Protiv rješenja iz stava 3. ovog člana, može se izjaviti žalba Ministarstvu trgovine i turizma (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Član 18.

Poslove turoperatera mogu da obavljaju privredni subjekti koji od nadležnog organa jedinice lokalne samouprave dobiju rješenje za obavljanje djelatnosti putničke agencije i na osnovu naknadnog rješenja o davanju saglasnosti – licence, koju izdaje Ministarstvo.

Prilikom izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje da li je turoperater registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona koji se odnose na ispunjenost minimalno-tehničkih uslova u pogledu poslovnih prostorija, odgovarajuće opreme, potrebnih kadrova, obezbjeđenja garanta, odnosno garantnog pologa, polise osiguranja, opštih uslova putovanja i drugih uslova za rad turoperatera, uz pribavljeno mišljenje strukovnog udruženja Privredne komore Republike Srpske.

Licenca se izdaje u roku od 15 dana nakon podnošenja zahtjeva turoperatera i važi tri godine od dana izdavanja.

Ministarstvo vodi registar izdatih licenci za turoperatera.

Ministar će propisati oblik, sadržaj i način vođenja registra iz stava 4. ovog člana, te bliže uslove i postupak za izdavanje i oduzimanje licence, kao i odrediti visinu troškova postupka izdavanja licence.

Član 19.

Licenca prestaje da važi:

- 1) istekom roka važenja licence,
- 2) brisanjem iz registra turoperatera na osnovu zahtjeva nosioca licence,
- 3) podjelom turoperatera – preduzeća kao nosioca licence, na dva ili više preduzeća.

Ako turoperater do isteka važenja licence ne podnese zahtjev za ponovno dobijanje licence, biće brisan iz registra.

Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.
Rješenje iz stava 3. ovog člana je konačno u upravnom postupku.

Član 20.

Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence u slučajevima:

- 1) Ako turoperator u periodu važenja licence prestane da ispunjava uslove iz člana 16. st. 4. i 8. ovog zakona,
- 2) Ako su usljed neizvršenja ili djelimičnog izvršenja opštih uslova putovanja ili programa putovanja greškom turoperatora u skladu sa uzansama nastupile teže posljedice po putnika (ugrožavanje zdravlja putnika, nije obezbijeđen smještaj putnika ili vraćanje putnika u zemlju, putnici su zadržani na putovanju duže nego što je predviđeno programom putovanja).

III - TURISTIČKI VODIČ

Član 21.

Turistički vodič je lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava, po unaprijed utvrđenom programu prirodne, kulturno-istorijske, arheološke, etnografske i druge turističke znamenitosti u zemlji i inostranstvu.

Uslugama turističkog vodiča u smislu ovog zakona ne smatraju se poslovi pokazivanja, stručnog objašnjavanja ili davanja informacija koje obavlja stručno lice unutar poslovnog prostora u kome radi (muzeji, galerije), u nacionalnim parkovima i drugim zaštićenim prirodnim dobrima ili spomenicima kulture, stručni radnik putničke agencije koji prati turističku grupu iz mjesta u mjesto, vodič u planinama, pećinama, lovu i ribolovu, kao i vođa ili pratilac izleta ili ekskurzija.

Član 22.

Usluge turističkog vodiča može da pruža lice koje ispunjava uslove utvrđene ovim zakonom i koje je upisano u evidenciju turističkog vodiča koju vodi Ministarstvo.

Putnička agencija i drugi korisnici turističkog vodiča mogu za pružanje usluga turističkog vodiča da angažuju samo lice koje ispunjava uslove iz stava 1. ovog člana.

Izuzetno ministar može utvrditi svojstvo počasnog vodiča istaknutim naučnicima i stručnjacima iz područja uže specijalnosti.

Član 23.

Poslove turističkog vodiča može obavljati lice koje ispunjava sljedeće uslove:

- 1) da je državljanin Republike Srpske, odnosno BiH,

- 2) da ima potpunu poslovnu sposobnost,
- 3) da nije osuđivano za krivično djelo protiv dostojanstva ličnosti i morala,
- 4) da ima najmanje završeno srednje obrazovanje u četvorogodišnjem trajanju,
- 5) da ima znanje najmanje jednog svjetskog jezika,
- 6) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča.

Ministarstvo izdaje uvjerenje o položenom ispitu za turističkog vodiča i vodi evidenciju lica koja su položila stručni ispit za turističkog vodiča.

Član 24.

Turistički vodič dužan je poslove obavljati savjesno i stručno u skladu sa odredbama ovog zakona i poslovnim običajima.

Pri obavljanju posla turistički vodič mora kod sebe imati legitimaciju turističkog vodiča i nositi propisanu oznaku turističkog vodiča.

Član 25.

Ministar će propisati program i način polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča, sadržaj i način vođenja evidencije kao i oblik i sadržaj legitimacije i oznaku turističkog vodiča.

Član 26.

Za pružanje usluga turističkog vodiča turistički vodič mora posjedovati odobrenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Odobrenje iz stava 1. ovog člana izdaje na zahtjev turističkog vodiča nadležni organ jedinice lokalne samouprave, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.

Član 27.

Odobrenje iz stava 1. člana 26. ovog zakona mora sadržavati:

- 1) ime i prezime turističkog vodiča, mjesto prebivališta, područje na kojem će obavljati poslove,
- 2) stečenu stručnu spremu i datum kada je položio ispit za turističkog vodiča,
- 3) jezike na kojima će pružatu usluge turističkog vodiča,
- 4) ako turistički vodič pruža usluge samo u jednom razdoblju tokom godine (sezonski) - razdoblje u kojem pruža usluge.

Član 28.

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave dostaviće odobrenje iz člana 26. ovog zakona nadležnom organu Poreske uprave.

Član 29.

Odobrenje za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u registar koji vodi nadležni organ jedinice lokalne samouprave

Oblik, sadržaj i način vođenja registra iz stava 1. ovog člana propisuje ministar.

Član 30.

Odobrenje za pružanje usluga vodiča prestaje da vrijedi u sljedećim slučajevima:

- 1) odjavom - danom podnošenja odjave nadležnom organu jedinice lokalne samouprave,
- 2) ako prestane ispunjavati jedan od propisanih uslova iz člana 23. ovog zakona,
- 3) ako se utvrdi naknadno da je izdano odobrenje utemeljeno na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima.

O prestanku odobrenja iz stava 1. ovog člana nadležni organ jedinice lokalne samouprave donosi posebno rješenje.

Član 31.

Opština, odnosno grad može utvrditi poseban program polaganja stručnog ispita za turističkog vodiča za područje grada, opštine ili pojedinih turističkih mjesta (lokalni vodič).

Nadležni organ jedinice lokalne samouprave na prijedlog turističke organizacije opštine (grada), a po prethodno pribavljenim mišljenju Ministarstva, propisuje program i način polaganja stručnog ispita za lokalnog vodiča.

IV - TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM DOMAĆINSTVU

Član 32.

U seoskom domaćinstvu mogu se pružati usluge boravka turista radi odmora i rekreacije s mogućnošću učestvovanja u aktivnostima seoskog gazdinstva.

Član 33.

Turističke usluge u seoskom domaćinstvu su: iznajmljivanje konja za jahanje, lova i ribolova na seoskom gazdinstvu, organizovanje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine i dr.

Turističke usluge iz stava 1. ovog člana može pružati vlasnik seoskog gazdinstva sa članovima porodice ukoliko su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i drugim propisima.

Ministar će propisati način i uslove za pružanje usluga iz stava 1. ovog člana kao i postupak i uslove za pribavljanje odobrenja za obavljanje istih.

V - USLUGE NA SKIJAŠKOM TERENU

Član 34.

Uslugama na skijaškom terenu, u smislu ovog zakona, smatra se davanje na korišćenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu.

Usluge iz stava 1. ovog člana mogu se pružati na skijaškom terenu koji, u zavisnosti od vrste aktivnosti iz stava 1. ovog člana, mora biti uređen, opremljen i održavan tako da je bezbjedan za korisnike i za koji je aktom ministarstva nadležnog za poslove sporta utvrđeno da ispuava propisane uslove, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport.

Član 35.

Pravno lice, odnosno preduzetnik koje pruža usluge na skijaškom terenu, dužno je da:

1. obezbijedi i održava skijaški teren za bezbjedno korišćenje,
2. utvrdi red i obezbijedi službu za održavanje reda na skijaškom terenu,
3. obezbijedi službu spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći na skijaškom terenu,
4. na ulazu u skijaški teren vidno istakne odredbe o redu, cijene za korišćenje uređaja, opreme i prostora i drugih usluga na skijaškom terenu.

Korisnici skijaškog terena dužni su da se pridržavaju propisa o redu na skijaškom terenu.

VI - USLUGE U LOVNO-RIBOLOVNOM TURIZMU I U TURIZMU NA VODAMA

Član 36.

Pod uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se: organizovanje boravka lovaca i ribolovaca, boravak lovaca i ribolovaca turista, njihovo prihvatanje i smještaj, posredovanje u organizovanju i sporovođenju lovaca i ribolovaca, iznajmljivanje lovno-ribolovne opreme, kao i druge usluge u vezi sa boravkom lovaca i ribolovaca.

Usluge iz stava 1. ovog člana davalac usluga pruža u skladu sa ovim zakonom i propisima kojima se reguliše oblast lovstva, ribarstva, zaštite prirode i zaštite životne sredine.

Član 37.

Pod ostalim turističkim uslugama na vodama podrazumijevaju se: usluge raftinga, kajaka, kanua, splavarenja, kanjoninga i ostalih ekstremnih sportova.

Ministar u koordinaciji sa ministrima nadležnim za vodoprivredu, lovstvo, ribarstvo i ekologiju, donosi propise o bližim uslovima za obavljanje turističkih usluga iz stava 1. ovog člana.

VII - OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Član 38.

Ostalim turističkim uslugama smatraju se:

- iznajmljivanje sandolina, te njihov smještaj i čuvanje,
- iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi,
- iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
- iznajmljivanje suncobrana i ležaljki i dr.,
- iznajmljivanje skijaške, ribolovne opreme i sl.

Član 39.

Za pružanje usluga iz člana 38. ovog zakona, ukoliko ih ima namjeru pružati fizičko lice, obavezno je pribaviti odobrenje nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Rješenje o odobrenju za pružanje usluga fizičkih lica upisuje se u registar koji vodi nadležni organ jedinice lokalne samouprave.

Oblik, sadržaj i način vođenja registra upisuje ministar.

VIII - PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

Turistička organizacija Republike Srpske

Član 40.

Poslovi na promociji i unapređenju turizma od interesa za Republiku Srpsku su: obezbjeđivanje turističke informativno-propagandne djelatnosti u zemlji i inostranstvu, formiranje i razvoj informacionog sistema u turizmu Republike Srpske i ostvarivanje međunarodne sarade u oblasti turizma.

Za vršenje poslova iz stava 1. ovog člana osniva se Turistička organizacija Republike Srpske (u daljem tekstu: TORS).

TORS posluje u skladu sa propisima o javnim službama i upisuje se u sudski registar.

TORS ima status pravnog lica sa pravima i obavezama utvrđenim zakonom i svojim statutom.

Član 41.

U vršenju poslova iz člana 40. ovog zakona TORS naročito:

- 1) programira, organizuje i sprovodi turističku informativno-propagandnu djelatnost Republike Srpske u zemlji i inostranstvu u cilju promovisanja njenih turističkih vrijednosti,
- 2) utvrđuje i realizuje strategiju promocije turizma Republike na domaćem i inostranom tržištu, višegodišnje i godišnje programe turističke informativno-propagandne djelatnosti Republike Srpske u zemlji i inostranstvu,
- 3) prati i analizira kretanja na domaćem i inostranim tržištima i organizuje istraživanja turističkog tržišta od interesa za informativno-propagandnu djelatnost Republike Srpske,
- 4) obezbjeđuje informativno-propagandna sredstva kojima se promovišu turističke vrijednosti Republike Srpske (izdavačka djelatnost, oglasna i audiovizuelna sredstva, odnosi sa javnošću, nastupi na sajmovima, specijalizovanim turističkim priredbama i manifestacijama, informativna djelatnost i druga promotivna sredstva),
- 5) formira i razvija jedinstveni informacioni sistem u turizmu Republike Srpske i obezbjeđuje njegovo povezivanje sa drugim informacionim sistemima u zemlji i inostranstvu,
- 6) usmjerava i koordinira inicijative i aktivnosti privrednih subjekata i drugih organizacija na formiranju i plasmanu turističkog proizvoda,

7) koordinira i objedinjava promotivne aktivnosti turističkih preduzeća, nosilaca te aktivnosti na nivou opština, odnosno gradova i drugih subjekata u oblasti turizma u cilju obezbjeđivanja jedinstvenog nastupa turizma Republike Srpske na domaćem i inostranim tržištima i ostvaruje saradnju sa odgovarajućim organima i organizacijama u zemlji radi ostvarivanja jedinstvene

politike u oblasti promocije turizma zemlje na domaćem i inostranim tržištima,

8) saraduje sa nacionalnim turističkim organizacijama u drugim zemljama, međunarodnim i regionalnim organizacijama u oblasti turizma i preduzima mjere za uključivanje Republike Srpske u multinacionalne i regionalne programe i programe razvoja i promocije turizma.

Član 42.

Sredstva za realizaciju programa turističke informativno-propagandne djelatnosti Republike i rad Turističke organizacije Republike Srpske obezbjeđuju se iz prihoda koje ostvari obavljanjem poslova iz člana 41. ovog zakona, turističke naknade, dijela sredstava obezbijeđenih putem boravišne takse i drugih izvora.

Član 43.

Statutom TORS bliže se uređuje djelokrug rada i unutrašnja organizacija TORS, nadležnost organa TORS, zastupanje i predstavljanje, prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih, način organizovanja poslova i druga pitanja od značaja za poslovanje TORS.

Član 44.

Vlada Republike Srpske daje saglasnost na statut, akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u TORS, godišnji program rada i programe turističke informativno-propagandne djelatnosti, finansijski plan i godišnji obračun.

Član 45.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u TORS primjenjuju se odredbe kojima se uređuju radni odnosi u državnim organima.

Član 46.

Poslovima promocije i unapređenja turizma na lokalnom i regionalnom nivou bave se turistička društva.

Turistička društva se formiraju na nivou jednog ili više naseljenih mjesta u okviru opštine.

Sredstva za rad turističkih društava obezbjeđuju se iz naknade, donacija i prikupljene boravišne takse i usmjeravaju isključivo u izgradnju turističke infra i suprastrukture i organizovanje različitih turističkih manifestacija.

1. Usmjeravanje i podsticanje razvoja turizma

Član 47.

U cilju valorizacije, očuvanja i zaštite turističkih vrijednosti na teritoriji opštine, odnosno grada, opština, odnosno grad u okviru svojih prava i dužnosti obezbjeđuje:

1) izradnju programa razvoja turizma i odgovarajućih planskih akata u skladu sa propisom o planiranju i uređenju prostora, za turistička mjesta na teritoriji opštine, odnosno grada,

2) unapređenje opštih uslova za prihvatanje i boravak turista u turističkim mjestima (komunalno opremanje i održavanje, podsticanje izgradnje sportskorekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera od interesa za turizam i dr.),

3) usmjeravanje i koordinaciju aktivnosti nosilaca turističke ponude na obogaćivanju i podizanju nivoa kvaliteta turističkih i komplementarnih sadržaja i stvaranju atraktivnog turističkog ambijenta u turističkim mjestima,

4) organizovanje turističke informativno-propagandne djelatnosti, kulturnih, sportskih i drugih manifestacija od interesa za unapređenje turizma opštine, odnosno grada.

Opština, odnosno grad usklađuje svoje aktivnosti na organizovanju turističke informativno-propagandne djelatnosti sa programima TORS.

Član 48.

Za izvršavanje poslova iz člana 47. ovog zakona opština, odnosno grad može osnovati turističku organizaciju opštine, odnosno grada (u daljem tekstu: turistička organizacija) kao posebnu organizaciju.

Turistička organizacija upisuje se u sudski registar i posluje u skladu sa propisima kojima se uređuju javne službe.

Član 49.

Zadaci turističke organizacije opštine ili grada su:

- 1) promocija, unapređivanje i promocija izvornih vrijednosti (tradicija, običaji, etnološko blago i dr.) turističkog područja kojem pripada opština ili grad i stvaranje uslova za njeno korišćenje,
- 2) saradnja i koordinacija s pravnim i fizičkim licima, koja su neposredno ili posredno uključene u turistički promet, radi zajedničkog dogovaranja, utvrđivanja i sprovođenja politike razvoja turizma i njegove promocije u okviru sveobuhvatne politike razvoja opštine ili grada,
- 3) promocija, koordinacija i organizovanje kulturnih, umjetničkih, sportskih i drugih priredbi koje pridonose obogaćivanju turističke ponude mjesta, opštine, odnosno grada,
- 4) promocija zaštite, održavanja i obnavljanja kulturno-istorijskih spomenika i drugih materijalnih dobara od interesa za turizam i njihovo uključivanje u turističku ponudu,
- 5) promocija i organizovanje akcija u cilju očuvanja turističkog prostora, unapređivanja turističkog okruga i zaštite čovjekove okoline na području opštine ili grada,
- 6) promocija i pomaganje razvoja turizma i u mjestima na području opštine ili grada, koja nisu turistički razvijena, a posjeduju određene turističke potencijale nedovoljno afirmisane.
- 7) izrada programa i planova promocije saglasno koncepciji i smjernicama promocije turizma Republike Srpske,
- 8) organizacija, sprovođenje i nadzor svih radi promocije turističkog proizvoda opštine i grada saglasno smjernicama skupštine turističke zajednice, godišnjem programu rada i finansijskom planu turističke organizacije opštine ili grada,
- 9) vođenje jedinstvenog popisa turista za područje opštine ili grada radi kontrole naplate boravišne takse i stručne obrade podataka,
- 10) dnevno prikupljanje, nedjeljna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu na području turističkih mjesta u opštini ili gradu i na području turističke organizacije u cjelini, te prikupljanje i obrada svih drugih pokazatelja bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadataka.
- 11) izrada izvještaja o izvršenju zadataka, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i finansijskog plana turističke organizacije opštine ili grada,
- 12) osnivanje turističko-informativnih centara i obavljanje i drugih poslova i radi od interesa za promociju turizma na području opštine ili grada.

Član 50.

Turističko područje od republičkog značaja (u daljem tekstu: turističko područje), u smislu ovog zakona, jeste zaokružena prostorno funkcionalna cjelina određena Prostornim planom Republike Srpske na kojoj se može formirati integralna turistička ponuda (turistička regija, tranzitni turistički pravci i naselja sa dominantnom turističkom funkcijom).

Za turističko područje iz stava 1. ovog člana Vlada Republike Srpske donosi program razvoja turizma i komplementarnih djelatnosti i infrastrukturnog opremanja tog područja.

Odluku o pristupanju izradi programa iz stava 2. ovog člana donosi Vlada Republike Srpske.

Prijedlog za donošenje odluke iz stava 3. ovog člana utvrđuje Ministarstvo po prethodno pribavljenom mišljenju drugih nadležnih republičkih organa i organizacija.

Sredstva za izradu programa obezbjeđuju se u budžetu Republike Srpske.

Član 51.

Vlada Republike Srpske može pojedine prostore, područja, odnosno mjesta da proglasi mjestima od značaja za razvoj turizma.

Za prostore, područja, odnosno mjesta od značaja za razvoj turizma mogu se proglasiti prostori sa posebnim turističko-ugostiteljskim sadržajem, a posebna mjesta locirana u prostornim cjelinama sa izraženim pejzažnim, atraktivnim i rekreativnim osobinama, te dijelovi rijeka i jezera sa priobaljem, kao i prostori visokih planina pogodnih za skijališta, kao i znamenita kulturno-istorijska mjesta.

Akt o proglašavanju iz stava 1. ovog člana treba da sadrži procjenu o opravdanosti proglašenja određenog prostora od značaja za razvoj turizma, opis prostora sa definisanim granicama ako je veći prostor u pitanju, podatke o vlasništvu i naziv subjekta kome se prostor daje na upravljanje do njegovog privođenja namjeni, kao i obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora.

Akt iz stava 1. ovog člana Vlada Republike Srpske donosi na prijedlog Ministarstva, po prethodno pribavljenom mišljenju drugih republičkih organa i organizacija nadležnih za odgovarajuću oblast.

Član 52.

Turističko mjesto, u smislu ovog zakona, je naseljeno mjesto koje raspolaže prirodnim, kulturnim, istorijskim i drugim znamenitostima od značaja za turizam, kao i objektima i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista.

Turistička mjesta razvrstavaju se u kategorije u zavisnosti od nivoa turističke opremljenosti i njihovog značaja za razvoj turizma.

Ministar propisuje bliže kriterijume za kategorizaciju turističkih mjesta, način i postupak određivanja kategorije turističkog mjesta.

Kategorija turističkog mjesta određuje se aktom ministra.

Član 53.

U cilju usmjeravanja i podsticanja razvoja turizma u budžetu Republike Srpske obezbjeđuju se sredstva za:

- 1) učešće u finansiranju izrade odgovarajućih prostornih planova za turističko područje, programa razvoja turizma i urbanističkih planova za turistička mjesta u okviru turističkog područja,
- 2) učešće u finansiranju promotivnih aktivnosti turističkog područja u zemlji i inostranstvu,
- 3) učešće u finansiranju izrade projekata zaštite prirode, životne sredine, prirodnih resursa i kulturne baštine turističkog područja,
- 4) podsticanje izgrade turističke infrastrukture, sportsko-rekreativnih i drugih pratećih sadržaja javnog karaktera od značaja za unapređenje kvaliteta turističke ponude,
- 5) izradu studija i programa kompletiranja postojeće turističke ponude i intenziviranja njenog korišćenja.

Namjena, kriterijum i uslovi korišćenja sredstava iz stava 1. ovog člana utvrđuju se programom koji donosi Vlada Republike Srpske, na prijedlog Ministarstva.

Član 54.

Sredstva za izvršavanje poslova iz člana 47. ovog zakona i rad turističkih organizacija obezbjeđuju se iz sredstava turističke takse, boravišne takse u skladu sa zakonom i sredstava budžeta opštine, odnosno grada, sredstava zainteresovanih subjekata i iz drugih izvora, a na osnovu programa koji donosi opština, odnosno grad za svaku kalendarsku godinu.

Član 55.

Za područja više opština ili gradova a u skladu sa interesima opština - gradova može se osnovati turistička organizacija na nivou regije. Opštine ili gradovi mogu osnovati turističku organizaciju za više opština - gradova, a bez prethodnog osnivanja turističke organizacije opštine - gradova.

Član 56.

Izvori finansiranja turističkih organizacija za obavljanje djelatnosti iz člana 55. ovog zakona su:

- 1) sredstva turističke naknade u skladu sa propisima,
- 2) sredstva boravišne takse u skladu sa propisima,
- 3) budžetska sredstva opštine ili grada,
- 4) lični prihodi turističke organizacije (zajmovi, donacije, pokloni i prilozima).

Propis iz stava 1. tačka 1. i tačka 2. donosi Vlada na prijedlog ministra.

Član 57.

Turistički potencijali, kao i sadržaji turističke ponude obilježavaju se odgovarajućim simbolima i znacima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).

Ministar propisuje sadržinu i način isticanja turističke signalizacije.

Turističke organizacije brinu se o mjestu postavljanja i načinu isticanja turističke signalizacije.

IX - INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 58.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i na osnovu njega donesenih propisa vrši Ministarstvo.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona vrši nadležna inspekcija u skladu sa ovlaštenjima utvrđenim posebnim zakonima.

X - KAZNENE ODREDBE

Član 59.

Novčanom kaznom od 3.000 do 15.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) postupi suprotno odredbama čl. 6, 12. i 13. ovog zakona,
- 2) ne pruža turističke usluge koje prema zakonskim odredbama spadaju u predmet poslovanja pravnog lica (član 8. ovog zakona),
- 3) postupi suprotno odredbama člana 9. ovog zakona,
- 4) obavlja turističku djelatnost bez odobrenja iz člana 16. stav 4.
- 5) obavlja djelatnost turoperatera bez posjedovanja licence iz člana 17. ovog zakona,
- 6) za turističke usluge formira i naplaćuje različite cijene domaćim i stranim državljanima,
- 7) za poslove turističkog vodiča angažuje lice koje ne ispunjava uslove iz čl. 23. i 24. stav 2. i člana 26.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 KM do 2.000 KM.

Član 60.

Novčanom kaznom u iznosu od 3.000 do 10.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

- 1) postupa suprotno odredbama čl. 10., 11. i 14. ovog zakona.
- 2) subagent ne naznači svojstvo posrednika u prodaji aranžmana turoperatera i putniku ne stavi na raspolaganje program i opšte uslove putovanja turoperatera u pismenoj formi.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 KM do 1.500 KM.

Član 61.

Novčanom kaznom u iznosu 50 do 500 KM kazniće se za prekršaj:

- 1) fizičko lice koje obavlja poslove turističkog vodiča, a ne ispunjava uslove iz člana 23. ovog zakona,
- 2) ako ne posjeduje legitimaciju turističkog vodiča i ne nosi propisanu oznaku (član 24. stav 2.),
- 3) ako bez odobrenja obavlja poslove turističkog vodiča (član 26. stav 1.).

Član 62.

Novčanom kaznom u iznosu od 50 do 150 KM kazniće se vlasnik seoskog gazdinstva ako postupi suprotno odredbama člana 33. stav 2. ovog zakona.

Član 63.

Novčanom kaznom od 2.000 KM do 8.000 KM kazniće se za prekršaj pravno lice, odnosno od 500 KM do 1.500 KM kazniće se za prekršaj fizičko lice, odnosno preduzetnik, ako pruža usluge na skijaškom terenu suprotno odredbama člana 35. ovog zakona, kao i usluge u lovno-ribolovnom turizmu i usluge na divljim vodama suprotno odredbama čl. 36. i 37. ovog zakona.

Član 64.

Novčanom kaznom u iznosu od 50 do 150 KM kazniće se fizičko lice koje pruža usluge iz člana 38. ovog zakona bez prethodno pribavljenog odobrenja nadležnog organa lokalne uprave.

XI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 65.

Subjekti koji obavljaju turističku djelatnost iz člana 3. ovog zakona dužni su da usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 66.

Ministarstvo je dužno da u roku od šest mjeseci nakon stupanja na snagu ovog zakona usaglasi svoje podzakonske akte iz čl.16., 18. i 37. sa odredbama ovog zakona.

Član 67.

Dana 16. jula 2003. godine prestaje da važi Zakon o turizmu i ugostiteljstvu ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 32/94).

Član 68.

Ovaj zakon stupio je na snagu 16. jula 2003. godine i 26. jula 2007. godine.